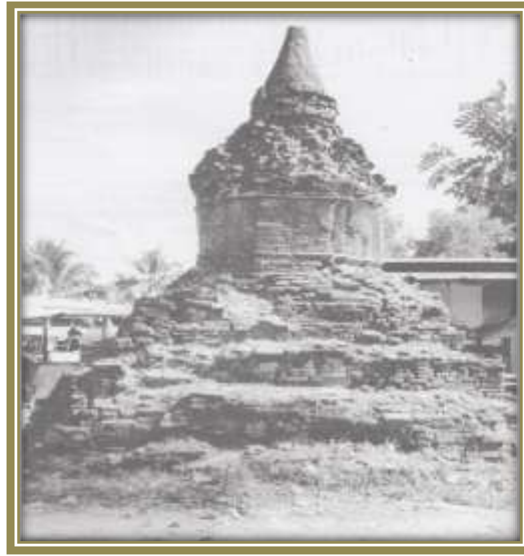
เจดีย์ (ร้าง) ข้างตลาด

ที่ตั้ง

บ้านเวียงคุก ตำบลเวียงคุก อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

พิกัดแผนที่

แผนที่ระวาง 5544 III มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐

พิมพ์ครั้งที่ 1-RTSD ลำดับชุด L 7017

พิกัดกริด 48 QTE 532691

เส้นรุ้ง ๑๗ องศา ๔๗ ลิปดา ๕๒ พิลิปดาเหนือ

เส้นแวง ๑๐๒ องศา ๔๐ ลิปดา ๐๔ พิลิปดาตะวันออก

สิ่งสำคัญที่ขึ้นทะเบียน

๑.เจดีย์

ประวัติสังเขป

ไม่พบประวัติหรือตำนานที่กล่าวถึงธาตุ (ร้าง) นี้ แต่จากลักษณะของรูปทรงเจดีย์ อาจารย์ ธวัช ปุณโณทก ได้กล่าวถึงในหนังสือศิลาจารึกอีสานสมัยไทย-ลาว ว่า "พระธาตุรูปลุ้ง (โกศ) ซึ่งเป็นรูปแบบเฉพาะของท้องถิ่นคือทำเป็นรูปทรงลุ้ง (โกศ) ใส่อัฐิของพระเถระผู้ใหญ่ ซึ่งปกติทำด้วยไม้ พระธาตุนี้ได้จำลองรูปลุ้งอันเป็นศิลปะท้องถิ่น"

ลักษณะรูปแบบศิลปกรรม

เจดีย์ก่ออิฐถือปูน ส่วนฐานล่างอยู่ในสภาพค่อนข้างพังทลาย กว้างด้านละ ๖ เมตร ชั้นฐานล่างสุดเห็นรูปทรงไม่ชัดเจน สันนิษฐานว่าคงประกอบด้วยฐานเขียงรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสไม่ต่ำกว่า ๓ ชั้น ซ้อนลดหลั่นกัน ถัดขึ้นมาเป็นเรือนธาตุย่อมุมไม้ยี่สิบ ส่วนบนเป็นทรงกรวยแหลม ยอดบนสุดเป็นลูกแก้วกลม จากรูปแบบศิลปกรรมเข้าใจว่าอาจรับอิทธิพลจากศิลปกรรมแบบล้านนา อย่างไรก็ตามรูปทรงของเจดีย์องค์นี้น่าจะได้ผ่านการบูรณะปฏิสังขรณ์มาบ้างแล้ว

อายุสมัย

ราวพุทธศตวรรษที่ ๒๓–๒๔ ในสมัยวัฒนธรรมล้านช้าง

ประเภทโบราณสถาน

ศาสนสถานในพุทธศาสนา

ลักษณะการใช้งานในปัจจุบัน

ศาสนสถาน (ร้าง) เป็นที่เคารพสักการบูชาของท้องถิ่น

การขึ้นทะเบียน

ขึ้นทะเบียนและกำหนดที่ดินโบราณสถานในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๘ ตอนพิเศษ ๒๙ ง วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๔ พื้นที่ประมาณ ๘๕.๕ ตารางวา

ที่มาของข้อมูล

๑.ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๘ ตอนพิเศษ ๒๙ ง หน้า ๑๐ วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๔

๒.สำนักงานโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่ ๗ ขอนแก่น, ทำเนียบโบราณสถานอีสานบน, เอกสารอัดสำเนา, ๒๕๔๒.

๓.อรุณศักดิ์ กิ่งมณี, ข้อมูลแหล่งโบราณคดี โบราณวัตถุสถานและแหล่งศิลปกรรมจังหวัดหนองคาย เล่ม ๑: อำเภอเมืองหนองคาย, สำนักงานโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่ ๗ ขอนแก่น, เอกสารอัดสำเนา, ๒๕๔๒.